

ทะเลลामะส่งสมณทูต

● ทะเลลामะ □ ต่อจากหน้า 1

แทนพระองค์สวดภาวนา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ แทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล สัตตมวาร ถวายพระศพสมเด็จพระสังฆราช สิ้นพระชนม์จะบรรจบครบ 7 วัน ขณะที่พุทธศาสนิกชนยังเข้าแถวรอคิวไหว้พระศพจนล้นวัดบวรนิเวศฯ ภาครัฐ-เอกชนแห่ขอเป็นเจ้าของภาพต่อเนื่อง แม้ว-คุณหญิงอ้อ ถวายพวงมาลา

เมื่อเวลา 07.00 น. วันที่ 30 ต.ค. ที่สำนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร สถานที่ประดิษฐานพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ม.ร.ว.จักรกราดิจิตรพงศ์ ปฏิบัติหน้าที่ประธานถวายภัตตาหารเช้าพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม จากวัดระฆังโฆสิตาราม และวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ รวม 8 รูป ต่อมาเวลา 11.00 น. ม.จ.จุลเจิม ยุคล ปฏิบัติหน้าที่ประธานถวายภัตตาหารเพลพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม จากวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ 4 รูป

พระสากยวงศวิสุทธีก้าวช่วยเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช กล่าวว่า วันนี้เป็นวันสุดท้ายในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก และจะมีพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลสัตตมวาร ถวายพระศพหลังสิ้นพระชนม์จะบรรจบครบ 7 วัน ในวันที่ 31 ต.ค. แต่พระราชพิธีจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 15.00-21.00 น. ของวันที่ 30 ต.ค. ต่อเนื่องไปถึงวันที่ 31 ต.ค. โดยจะมีพิธีธรรม 4 รอบ คือ เวลา 12.00, 15.00, 17.00, 21.00 น. เป็นการบำเพ็ญพระราชกุศลสัตตมวาร ผู้ที่

ประสงค์จะมาร่วมรับเสด็จงานพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลสามารถร่วมรับเสด็จได้ โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จะเสด็จพระ ราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ณ สำนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

“ในสัปดาห์รัฐและภาคเอกชนได้รับการตอบรับที่ดี ต่างก็ศรัทธาในเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชอย่างล้นหลาม ขณะนี้ทยอยกันเข้ามาเป็นเจ้าภาพอยู่เรื่อยๆ และมีจำนวนมากขึ้น แต่การจัดเป็นเจ้าภาพ ในส่วนของวัดบวรนิเวศวิหารจัดตามความประสงค์ของผู้ที่จะมาเป็นเจ้าภาพ ซึ่งการเป็นเจ้าภาพจะมี 2 แบบคือ แบบใหญ่สัตตมวาร หรือแคว่สวดพระพิธีธรรมสวดปกรณัม หรือสวดบังสุกุล สวดแต่เจ้าภาพ โดยแจ้งความประสงค์ที่กองอำนวยการก็จะจัดให้ตามความประสงค์” พระสากยวงศวิสุทธีก้าว

พระสากยวงศวิสุทธีก้าวกล่าวอีกว่า ส่วนหนังสือชีวิตนี้น้อยนักฯ ได้แจกให้ประชาชนไปแล้ว 3 หมื่นเล่ม แต่จะพยายามแจกให้มากที่สุด บางครั้งบางช่วงอาจพิมพ์ไม่ทัน โดยมีนโยบายชัดเจนที่จะพิมพ์เพิ่มเพื่อให้ได้ตามความต้องการของประชาชน เพื่อเป็นที่เผยแพร่พระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ก็คนที่เอาหนังสือไปแล้วจะต้องอ่านทุกคน ต้องอ่านให้ได้ ในส่วนของประชาชนที่จะเดินทางมาร่วมงานนั้น ขอให้ใส่รองเท้าสบายๆ แต่งตัวไว้ทุกข์แต่งตัวสุภาพธรรมดา เหมือนกับมางานศพ

พระสากยวงศวิสุทธีก้าวเพิ่มเติมว่า องค์

ร่วมสวดพระศพ

ถวาย 'สังฆราช'

'องค์ทะเลลामะ' ขึ้นสาส์น
อาลัยสมเด็จพระสังฆราช
เผยเคารพนับถือ-ชื่นชมสุด
ซึ้ง เล็งส่งทูต □ อ่านต่อหน้า 16

ทะเลลามะขึ้นสาส์นแสดงความเสียใจบนเว็บไซต์ www.dalailama.com ใจความว่าเมื่อทรงทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์ทะเลลามะ ได้ทรงร่างสาส์นแสดงความเสียใจทันที ใจความว่า สหายทางจิตวิญญาณที่รักทั้งหลาย ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่ได้ทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในระยะเวลาอันสั้น หลังงานฉลองพระชนมายุ 100 พรรษา ในระหว่างที่ข้าพเจ้าสวดภาวนาอุทิศถวายแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจมายังมหาเถรสมาคม และศิษยานุศิษย์นับหลายล้านคนของพระองค์ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศทั่วโลก ในการจากไปของเจ้าพระคุณสมเด็จพระองค์นั้น เราทั้งหลายได้สูญเสียสหายทางจิตวิญญาณอันวิเศษ

สาส์นขององค์ทะเลลามะระบุด้วยว่า “เมื่อหลายปีมาแล้ว ข้าพเจ้าได้เข้าเฝ้าพระองค์ และรู้สึกเคารพนับถือ และชื่นชมอย่างสุดซึ้งต่อวิถีทางที่พระองค์ทรงปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่มีต่อพระศาสนาได้สมบูรณ์ยิ่ง ตลอดพระชนมชีพอันยาวนาน และมีความหมายยิ่งนั้น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกได้ทรงอุทิศพระองค์ในการสร้างคุณประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติอย่างทั่วถึงตลอดมา”

พระสหายวงศ์วิสุทธักกล่าวด้วยว่า องค์

ทะเลลามะ ทรงชี้แนะอีกว่าในเวลาเช่นนี้พวกเราอาจรู้สึกถึงความสูญเสีย แต่การอุทิศถวายที่ดีที่สุดนั้น คือการทำอะไรก็ตามตามกำลังความสามารถเพื่อพัฒนาสันติภาพและปัญญาอย่างเช่นที่สมเด็จพระสังฆราช ได้เคยทรงปฏิบัติสืบมา องค์ทะเลลามะ ยังได้กล่าวอีกว่า พระองค์หวังว่าจะได้ส่งทูตแทนพระองค์มาสวดภาวนาและแสดงความอาลัยต่อประชาชนชาวไทย เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความเคารพนับถือ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับบรรยากาศตลอดทั้งวันมีประชาชนเดินทางมาสักการะพระศพอย่างต่อเนื่อง จนทำให้ประชาชนต่อแถวเข้าคิวแบ่งเป็น 2 แถว และยาวไปจนถึงโรงเรียนสตรีวิทยา โดยในวันนี้มีบุคคลสำคัญและหน่วยงานต่างๆ อาทิ คณะศาลฎีกา นำโดย นายดิเรก อิงคินันท์ ประธานศาลฎีกา พล.อ.ชวลิต และคุณหญิงพันธุ์เครือ ยงใจยุทธ สถานสงเคราะห์และเด็กพิการ ปากเกร็ด สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และพุทธศาสนิกชนเข้ากราบถวายสักการะพระศพ พร้อมร่วมฟังสวดพระอภิธรรมพระศพ โดยผู้ที่เข้าร่วมสักการะพระศพจะได้รับพระรูปสมเด็จพระสังฆราชพร้อมหนังสือพระนิพนธ์ในสมเด็จพระสังฆราช ‘ชีวิตนี้สั้นนัก แต่ชีวิตนี้สำคัญนัก’ และ ‘วิธีสร้างบุญบารมี’ เป็นที่ระลึก นอกจากนี้ยังมีพวงมาลาจากพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี และคุณหญิงพจมาน ดามาพงศ์ และพรรคเพื่อไทยอีกด้วย

ต่อมา ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี และนายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี และคณะเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยจากประเทศต่างๆ เดินทางมาร่วมพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

จากนั้นเวลา 17.03 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯแทนพระองค์ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร ในโอกาสที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จในการนี้ด้วย

ถัดมาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงวางพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ต่อจากนั้นทรงจุดธูปเทียนเครื่องสักการะแล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ พระสงฆ์ 10 รูปสวดพระพุทธรูปมนต์ จบแล้วสมเด็จพระ

พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ถวายดิเรก เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนาและสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งยังอาสนสงฆ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม พระราชาคณะถวายศีล และถวายพระธรรมเทศนา จบพระ 4 รูปสวดธรรมคาถาแล้ว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัมภ์เทศน์ และทรงทอดผ้าไตรพระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดธูปเทียนที่เตียงพระสวดพระอภิธรรม และเสด็จพระราชดำเนินกลับในเวลา 18.25 น.

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในวันที่ 1 พ.ย. เวลา 07.00 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ณ ตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงถวายภัตตาหารเช้าพระสงฆ์ จากนั้นเวลา 19.00 น. เสด็จพระราชดำเนินพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม